

udmærket Kunstners Arbeider i Marmor, vilde kunne gjøre det for en langt ringere Priis, end Billedhuggeren selv vilde have gjort det, da denne jo har haft alle de Udgifter, der vedkomme Forarbejderne med Hensyn til Modelleringen, og vilde det nu virkelig være retfærdigt at stille ham blot i Henseende til en enkelt Eftergjorelse og ene beskytte ham mod en Mangfoldiggjorelse af hans Arbeider? Ogsaa hvad Malerne angaaer, troe vi, at vi have adskillige Exempler hertilands paa, at de trænge til Beskyttelse; det er ganske vist, at vore Kunstnere ikke i den Grad ere verdensberømte, at Mange vilde give sig til at kopiere deres Arbeider; men der er dog adskillige Exempler herpaa; saaledes ere f. Ex. Kopier af Marstrands Holbergse Scener vandrede til Norge, og flere af Ernens Billeder ere kopierede og folgte af dem, der have taget Kopier af dem til private Mænd. Hvorfor skulde nu Kunstneren i dette Tilfælde ikke beskyttes ligesaa vel som mod Mangfoldiggjorelse? Det er jo vist, at mange unge Kunstnere, der ikke selv ere istand til at skabe, drive Kopieringen som et reent Haandværk. Man vil rundt omkring finde Exempler herpaa; i Versailles f. Ex. sidder der en Mængde unge Mennesker, der kopiere Aar ud og Aar ind; de have gjort en Næringsvei deraf. Naar man nu vil beskytte Kunstnerne for Eftergjorelse med Hensyn til Mangfoldiggjorelse, hvorfor skal Den, der kopierer Arbeider, da ikke være samme Vilkaar underkastet som Lithografen eller Kobberstikkeren? Hvorfor skal han have en Lovhjemlet Ret til at kopiere? Man siger, at det er vanskeligt at bedømme, hvorvidt det er en Kopi eller ikke, men fremstaaer der ikke ganske den samme Vanskelighed, hvor der er Tale om en Mangfoldiggjorelse? Det er det, jeg vil bede Thinget at betænke. Naar der tages en Lithografi af et Billede, saa kan der jo ligesaa godt foretages Forandringer ved Arbeidet, som hvor der er taget en Kopi. Vi maae altsaa ogsaa i dette Tilfælde referere til sagkyndige Mænd, for at afgive Erklæring i det enkelte Tilfælde, om det er det samme eller et andet Kunstarbeide, og naar vi maae gjøre det i det ene Tilfælde, hvor der er Tale om Mangfoldiggjorelse, saa seer jeg ikke, hvorfor man ikke skulde kunne gjøre det paa samme

Maade, hvor der er Tale om en enkeltviis Eftergjorelse. Nu siger man vel, at man vanskelig kan skjelne imellem, om Kopien er til Salg eller blot til Fornøjelse for Den, der kopierer; men der, siger jeg, er det samme Tilfælde, som møder i mangfoldige Tilfælde, hvor Domstolene maae afgjøre i det enkelte Tilfælde, efter Alt, hvad der foreligger, om der er Lovovertrædelse eller ikke, hvor Hensigten skal bedømmes.

Der opstaaer mangfoldige Spørgsmaal, der ere langt vanskeligere end dette. Naar en Mand i Reglen lever af at kopiere og atter og atter har solgt Kopier til Andre, saa er der, naar han kopierer et Arbeide, stor Sandsynlighed for, at det er en Fortsættelse af den Næringsvei, han driver, hverimod der, naar En stadig har kopieret for sin Fornøjelse, om han ogsaa i et enkelt Tilfælde lader en Kopi vandre ud i Verden, ikke er Sandsynlighed for, at det er gjort tilsalg. Overhovedet vil intet Menneske, der driver dette som Næringsvei, i Længden kunne drive det paa den Maade, uden at faae Udseende af, at han kopierer tilsalg. At en Eftergjorelse ikke kan berøve Kunstneren hans Værdi, er fuldkommen sandt, men Noget har det dog for ham at betyde, hvorledes hans Arbeide vandrer ud i Verden; det kan ikke være ham en ligegyldig Sag, naar man overhovedet vil beskytte ham med Hensyn til Gjengivelses, hvem der tager Kopier. Jeg troer, at det er et Moment, der maa komme i Betragtning, skjøndt jeg indrømmer, at det ikke kan være afgjørende her. Men, som sagt, naar man overhovedet vil give en Lov som denne, maa jeg tilraade at gjøre det, som jeg maa ansee for det Vigtigste, nemlig at beskytte ham mod enkelte Gjengivelses i samme Kunstart. Jeg vil tilstaae, at det ogsaa har sine store Vanskeligheder, naar man overhovedet vil give Beskyttelse, da at undtage Gjengivelse i anden Kunstart, men da det ikke ligger for, skal jeg undlade at omtale det. Jeg skal kun sige, at i flere Lande have Kunstnerne en meget udstrakt Beskyttelse, og man er efterhaanden kommen dertil, naar man først er kommen ind paa overhovedet at beskytte mod Eftergjorelse af Kunstværker. — Fuldkommen saa megen Vægt som paa § 1 maa der lægges paa Undtagel-